

Gljúfrasteinn - Hús skáldsins

16 207

Ársreikningur 2023

Efnisyfirlit

	Bls.
Skýrsla og áritun forstöðumans	2
Yfirlit um afkomu ársins	3
Efnahagsreikningur	4
Sjóðstreymisyfirlit	5
Yfirlit um fjárveitingar eftir fjárheimildaliðum	6
Skýringar	7

Gljúfrasteinn - Hús skáldsins
kt. 650804-3760
Pósthólf 250, 270 Mosfellsbær

Skýrsla og áritun forstöðumanns

Gljúfrasteinn - Hús skáldsins er ríkisaðili í A1-hluta ríkissjóðs sem starfar á grundvelli laga nr. 361/2012.

Hlutverk stofnunarinnar er að vera heimili Halldórs Laxness, lifandi safn sem að stendur vörð um lífsstarf hans.

Starfsemin fellur undir málefnasvið 18 og málaflokk 10 samkvæmt flokkun í fjárlögum.

Á árinu 2023 var ársveltan kr. 71,9 milljónir og afkoma kr. 4,8 milljónir. Samkvæmt efnahagsreikningi er hrein eign kr. 2,8 milljónir í árslok og eignir samtals kr. 40,4 milljónir.

Starfsemin á árinu 2023 byggir á heimildum í fjárlögum og fjárukalögum fyrir árið 2023. Yfirlit um stöðu fjárveitinga og breytingar ársins er á bls. 6.

Það er álit mitt að ársreikningur 2023 gefi glögga mynd af rekstri, eignum, skuldum og eiginfjárstöðu í samræmi við lög um opinber fjármál.

Forstöðumaður staðfestir hér með ársreikning Gljúfrasteins - Hús skáldsins fyrir árið 2023 með rafrænni undirritun sinni.

Guðný Dóra Gestsdóttir
forstöðumaður

(undirritað rafrænt)

Yfirlit um afkomu ársins 2023

	Skýr	2023	2022
Tekjur			
Tekjufærsla fjárveitinga	2	65.500.000	57.400.000
Seld þjónusta		3.250.942	2.848.640
Vörusala		911.226	624.780
Framlög og ýmsar tekjur	3	2.092.200	2.500.000
Tekjufærsla frestaðra tekna fyrri ára	2	157.155	307.677
Tekjur samtals		71.911.523	63.681.097
Gjöld			
Laun, launatengd gjöld og starfsmannakostnaður	4	43.261.051	41.473.109
Annar rekstrarkostnaður	5	23.654.387	19.985.165
Vaxtagjöld, verðbætur og gengistap		321	0
Afskriftir og niðurfærslur	6	157.155	307.677
Gjöld samtals		67.072.914	61.765.951
Afkoma ársins		4.838.609	1.915.146

Skýringar í ársreikningi eru óaðskiljanlegur hluti yfirlits um afkomu ársins.

Efnahagsreikningur 31. desember 2023

	Skýr	31.12.2023	31.12.2022
Eignir			
Handbært fé	7	46.051	193.517
Viðskiptakröfur		0	46.660
Tengdir aðilar	8	6.849.424	1.167.175
Birgðir		1.797.871	1.889.536
Varanlegir rekstrarfjármunir	9	31.682.841	31.697.315
Óefnislegar eignir	10	25.694	37.552
Eignir samtals		<u>40.401.881</u>	<u>35.031.755</u>
Skuldir			
Tengdir aðilar	8	106.332	38.744
Viðskiptaskuldir		552.999	346.426
Ýmsar skammtímaskuldir	11	2.970.225	3.155.714
Frestun tekjufærslu fjárfestingarheimilda	12	33.951.950	33.509.105
Skuldir samtals		<u>37.581.506</u>	<u>37.049.989</u>
Eignir samtals að frádrögnum skuldum samtals		2.820.375	(2.018.234)
Eigið fé			
Hrein eign	13	2.820.375	(2.018.234)
Eigið fé samtals		<u>2.820.375</u>	<u>(2.018.234)</u>
Eigið fé og skuldir samtals		<u>40.401.881</u>	<u>35.031.755</u>
Aðrar upplýsingar			
	14		

Skýringar í ársreikningi eru óaðskiljanlegur hluti efnahagsreiknings.

Sjóðstreymisyfirlit ársins 2023

	Skýr	2023	2022
Rekstrarhreyfingar			
Hreint veltufé frá rekstri:			
Afkoma ársins		4.838.609	1.915.146
Rekstrarliðir sem ekki hafa áhrif á fjárstreymi:			
Afskriftir	6	157.155	307.677
Tekjufærsla frestaðra tekna fyrri ára		(157.155)	(307.677)
		<u>4.838.609</u>	<u>1.915.146</u>
Lækkun (hækkun) rekstrartengdra eigna:			
Viðskiptakröfur - aðrar skammtímakröfur		46.660	500
Tengdir aðilar		(5.145.484)	(3.371.932)
Birgðir		91.665	51.901
Hækkun (lækkun) rekstrartengdra skulda:			
Skammtímaskuldir		21.084	1.553.786
		<u>(4.986.075)</u>	<u>(1.765.745)</u>
		<u>(147.466)</u>	<u>149.401</u>
Handbært fé frá rekstri			
Fjárfestingarhreyfingar			
Kaupverð varanlegra rekstrarfjármuna	9	(130.823)	0
		<u>(130.823)</u>	<u>0</u>
Fjármögnunarhreyfingar			
Fjárfestingarframlag		130.823	0
		<u>130.823</u>	<u>0</u>
Hækkun (lækkun) á handbæru fé			
Handbært fé í byrjun árs		(147.466)	149.401
		<u>193.517</u>	<u>44.116</u>
		<u>46.051</u>	<u>193.517</u>

Skýringar í ársreikningi eru óaðskiljanlegur hluti sjóðstreymisyfirlits.

Yfirlit um fjárveitingar eftir fjárheimildaliðum

	Fjárveiting til rekstrar	Fjárveiting til fjárfestinga	Samtals
Fjárlög að frádregnum rekstrartekjum skv. fjárlögum 2023	63.300.000	600.000	63.900.000
Millifærslur og aðrar breytingar fjárheimilda			
Launabætur	2.200.000		2.200.000
Fjárveiting ársins	65.500.000	600.000	66.100.000
Staða fjárveitinga fyrri ára í lok árs 2022, (umframráðstafað)	(2.018.235)	1.774.238	(243.997)
Fjárveiting til ráðstöfunar á árinu	63.481.765	2.374.238	65.856.003
Ráðstöfun ársins að frádregnum sértekjum	(60.661.391)	(130.823)	(60.792.214)
Staða fjárveitinga í lok árs 2023	2.820.374	2.243.415	5.063.789

Skýringar

1. Yfirlit um helstu reikningsskilaaðferðir

Grundvöllur reikningsskila

Ársreikningurinn er gerður í samræmi við lög um opinber fjármál og ákvarðanir reikningsskilaráðs A-hluta ríkissjóðs auk þess að styðjast við ákvæði laga um ársreikninga eftir því sem við á. Hér er gerð grein fyrir helstu reikningsskilaaðferðum sem beitt er við gerð ársreikningsins. Reikningsskilin eru skv. kostnaðarverðsreglu og eru á rekstrargrunni að öðru leyti en sjóðstreymi sem er á greiðslugrunni.

Við gerð reikningsskilanna þurfa stjórnendur að meta ýmis atriði og gefa sér forsendur um mat á eignum, skuldum, tekjum og gjöldum. Aðferðir þessar eiga sér stoð í alþjóðlegum reikningsskilastöðlum, IPSAS, ákvörðunum reikningsskilaráðs A-hluta ríkissjóðs eða styðjast við ákvæði ársreikningalaga, en raunverulegt verðmæti þeirra liða sem þannig eru metnir getur við sölu eða innlaun reynst annað en niðurstaða samkvæmt matinu.

Innlaun tekna

Tekjur af afhendingu á vörum og þjónustu til þriðja aðila eru metnar á gangvirði móttækis endurgjalds.

Tekjur af sölu vöru eru færðar þegar verulegur hluti áhættu og ávinnings af eignarhaldi hefur færst til kaupanda.

Tekjur vegna veittrar þjónustu eru færðar línulega yfir þann tíma sem þjónustan er veitt, nema fyrir liggir atvik sem betur lýsir lokum viðskiptanna.

Fjárveitingar til rekstrar ársins eru færðar til tekna á árinu.

Fjárveitingar sem ætlaðar eru til fjárfestinga eru færðar til tekna þannig að þær mæti þeim kostnaði sem af fjárfestingunni hlýst í formi afskrifta, úreldingar eða sölutaps.

Gjöld

Gjöld eru færð á því tímabili þegar til þeirra er stofnað.

Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld

Vaxtatekjur vegna skuldabréfaeignar eru tekjufærðar miðað við upphaflega ávöxtunarkröfu og vaxtatekjur krafna eru tekjufærðar eins og þær falla til nema vafi leiki á um innheimtu þeirra. Vaxtatekjur af almennum bankainnistæðum færast hjá ríkissjóði.

Vaxtagjöld færast til gjalda þegar þau falla til.

Viðskipti í öðrum myntum en íslenskum krónum eru umreiknuð yfir í ISK á gengi viðskiptadags. Gengismunur sem myndast við greiðslu skulda og innheimtu krafna er færður í yfirlit um afkomu sem og áfallinn gengismunur á eignir og skuldir í lok ársins.

Óefnislegar eignir

Óefnislegar eignir eru upphaflega færðar á kostnaðarverði.

Óefnislegar eignir með takmörkuðum líftíma eru færðar á kostnaðarverði að frádreginni virðisýrnun og niðurfærslum. Niðurfærslur eru gjaldfærðar línulega yfir líftíma eignarinnar í yfirliti um afkomu. Almennt er áætlaður nýtingartími tölvuhugbúnaðar sex til átta ár.

Óefnislegar eignir með ótakmarkaðan nýtingartíma eru ekki niðurfærðar en eru prófaðar a.m.k. árlega með tilliti til virðisýrnunar.

Innleyst tap vegna ráðstöfunar óefnislegra eigna er fært í yfirlit um afkomu á því tímabili þegar viðskiptin eiga sér stað. Söluverð eigna og þar með söluhagnaður myndar fjárfestingarheimild og er meðhöndlað þannig.

Óefnislegar eignir með takmörkuðum líftíma eru skoðaðar a.m.k. árlega til að ákvarða hvort einhver vísbending sé um virðisýrnun. Ef endurheimtanleg fjárhæð óefnislegrar eignar er lægri en bókfært verð hennar, er bókfært verð hennar fært í endurheimtanlega fjárhæð og virðisýrnunartap fært í yfirlit um afkomu.

Skýringar

Varanlegir rekstrarfjármunir og afskriftir

Varanlegir rekstrarfjármunir eru færðir á kostnaðarverði að frádregnum afskriftum. Liggja kostnaðarverð ekki fyrir er miðað við metið gangvirði sem kostnaðarverð. Ef eignar er aflað án endurgjalds eða gegn vægu endurgjaldi er eignin færð til tekna á gangverði, þegar gangvirði verður ákvarðað með áreiðanlegum hætti, í yfirlit um afkomu.

Afskriftir eru reiknaðar línulega miðað við áætlaðan notkunartíma einstakra hluta rekstrarfjármuna þannig að kostnaðarverði, eða matsvirði, að frádregnu niðurlagsverði sé dreift á notkunartíma eignarinnar. Afskriftaraðferð, notkunartími og niðurlagsverð eru endurmetin á uppgjörsdegi og breytt ef við á.

Áætlaður notkunartími varanlegra rekstrarfjármuna er sem hér segir eftir flokkum:

Áhöld, tæki og búnaður	3-10 ár
Aðrar eignir	óafskrifað

Þegar bókfært verð eigna er hærra en endurheimtanlegt verð þeirra, eru eignirnar færðar niður í endurheimtanlegt verð.

Söluverð og þar með talinn söluhagnaður eigna myndar heimild til endurnýjunar eigna og er meðhöndlað sem fjárfestingarheimild. Tap af sölu eigna er mismunur á söluverði og bókfærðu verði á söluþegi og er hluti af afkomu ársins.

Kostnaður vegna viðhalds er gjaldfærður í yfirlit um afkomu þegar hann fellur til. Kostnaður við meiriháttar endurbætur á varanlegum rekstrarfjármunum er eignfærður þegar endurbótum er ætlað að hafa í för með sér að eignir verði hæfari til tekjuöflunar eða nýtingartími breytist. Endurbæturnar eru afskrifaðar á áætlunum endingartíma viðkomandi eigna.

Viðskiptakröfur

Viðskiptakröfur eru færðar á nafnverði að frádreginni niðurfærslu til að mæta þeim kröfum sem kunna að tapast. Niðurfærslan er byggð á mati á tapsáhættu gagnvart einstökum kröfum og kröfunum í heild. Kröfur sem eru endanlega tapaðar eru færðar út úr bókum stofnunarinnar.

Handbært fé

Handbært fé og jafngildi þess eru færð í efnahagsreikning á kostnaðarverði. Handbært fé samanstendur af sjóði og óbundnum bankainnstæðum.

Viðskiptaskuldir og aðrar skuldir

Viðskiptaskuldir og aðrar skuldir eru skráðar eftir mati á þeim útgjöldum sem þarf til að gera upp skuldbindinguna. Skuldir sem gerast upp eftir lengri tíma en 12 mánuði, aðrar en orlofsskuldbinding, eru skráðar á núvirði áætlaðs framtíðarsjóðstreymis vegna greiðslu þeirra.

Tengdir aðilar

Tengdir aðilar er ríkissjóður og aðrir ríkisaðilar.

Samanburðarfjárhæðir

Þar sem við á hefur samanburðarfjárhæðum verið breytt til þess að gæta samræmis við breytingu á framsetningu þessa árs.

Skýringar

	2023	2022
2 Tekjufærsla fjárveitinga		
Fjárveiting ársins	65.500.000	57.400.000
Tekjufærsla frestaðra tekna	157.155	307.677
	<u>65.657.155</u>	<u>57.707.677</u>

Yfirlit um fjárveitingar ársins, breytingar þeirra og stöðu í árslok:

	Rekstur	Rekstrar- tilfærslur	Fjármagns- tilfærslur	Samtals
Fjárlög að frádregnum rekstrartekjum skv. fjárlögum	63.300.000	0	0	63.300.000
Launabætur	2.200.000	0	0	2.200.000
Fjárveiting til tekna	65.500.000	0	0	65.500.000
Ráðstöfun ársins, skv. yfirliti um afkomu að frádregnum sértekjum .	(60.661.391)	0	0	(60.661.391)
Staða fjárveitinga ársins í lok árs	4.838.609	0	0	4.838.609

	2023	2022
3 Framlög og ýmsar tekjur		
Framlög frá ríkisaðilum í A-hluta	0	2.500.000
Framlög frá öðrum en ríkissjóði og gjafir	2.092.200	0
	<u>2.092.200</u>	<u>2.500.000</u>

4 Laun, launatengd gjöld og starfsmannakostnaður

Laun	35.286.607	32.699.267
Orlof, breyting	(193.234)	1.295.044
Launatengd gjöld	8.125.468	7.452.798
Starfsmannakostnaður	42.210	26.000
	<u>43.261.051</u>	<u>41.473.109</u>

Meðalfjöldi stöðugilda	4,0	4,0
------------------------------	-----	-----

5 Annar rekstrarkostnaður

Bækur, ritföng, filmur o.fl.	312.944	165.233
Byggingarvörur, aðrar	15.300	8.536
Ýmis tæki og áhöld	69.195	182.562
Orkugjafir	220.908	91.184
Matvæli	563.276	530.954
Almennar rekstrarvörur	95.573	56.600
Vörukaup, almenn	<u>1.277.196</u>	<u>1.035.069</u>
Ýmsar sérgreindar vörur	75.702	0
Vörukaup, sérgreind	<u>75.702</u>	<u>0</u>
Fundir, námskeið, risna	193.410	239.446
Ferðir, uppihald	192.200	0
Akstur	1.102.310	912.250
Sérfræðiþjónusta	6.489.757	4.537.643
Innheimta, umboðs-, sölu- og þjónustugjöld	39.674	38.152
Auglýsingar og kynningarstarfsemi	1.524.952	1.442.933
Prentun, póstur, flutningar og önnur þjónusta	628.144	270.672
Funda- og ferðakostnaður, akstur og ýmis sérfræðiþjónusta	<u>10.170.447</u>	<u>7.441.096</u>

Skýringar

	2023	2022
5 Annar rekstrarkostnaður, (frh.)		
Afnotagjöld	2.189.865	2.118.350
Leigugjöld	7.651.158	7.403.143
Notkun véla og flutningatækja	102.500	139.290
Verkkaup	1.381.414	1.324.825
Tryggingar, lögboðnar	106.303	98.092
Tilfærslur	0	15.000
Leigugjöld, verkkaup, bætur, tryggingar, opinber gjöld o.fl.	11.431.240	11.098.700
Vörukaup	608.137	358.399
Birgðabreytingar, fullunnar vörur	91.665	51.901
Vörur til endursölu og birgðabreyting	699.802	410.300
Annar rekstrarkostnaður samtals	23.654.387	19.985.165
6 Afskriftir		
Áhöld, tæki og búnaður	145.297	153.345
Aðrar eignir	0	139.214
Sölutap og úreltar eignir	0	3.260
Niðurfærsla óefnislegra eigna	11.858	11.858
	157.155	307.677
	31.12.2023	31.12.2022
7 Handbært fé		
Sjóðir	20.000	38.708
Tékkareikningar	26.051	154.809
	46.051	193.517
8 Tengdir aðilar		
Viðskipti við tengda aðila eru á sömu kjörum og viðskipti við ótengda aðila.		
<i>Kröfur á tengda aðila:</i>		
Viðskiptareikningur við ríkissjóð	6.849.424	1.167.175
	6.849.424	1.167.175
<i>Skuldir við tengda aðila:</i>		
Viðskiptareikningar við aðra ríkisaðila	106.332	38.744
	106.332	38.744

Skýringar

31.12.2023 31.12.2022

9 Varanlegir rekstrarfjármunir

Varanlegir rekstrarfjármunir greinast þannig:

Áhöld, tæki og búnaður	441.591	456.065
Aðrar eignir	31.241.250	31.241.250
	<u>31.682.841</u>	<u>31.697.315</u>

Varanlegir rekstrarfjármunir og afskriftir greinast þannig í árslok 2023:

	Áhöld, tæki og búnaður	Aðrar eignir	Samtals
Staða 01.01.2023	3.439.030	33.322.745	36.761.775
Viðbætur á árinu	130.823	0	130.823
	<u>3.569.853</u>	<u>33.322.745</u>	<u>36.892.598</u>
Afskriftir 01.01.2023	2.982.965	2.081.495	5.064.460
Afskrift ársins	145.297	0	145.297
	<u>3.128.262</u>	<u>2.081.495</u>	<u>5.209.757</u>
Staða 31.12.2023	<u>441.591</u>	<u>31.241.250</u>	<u>31.682.841</u>

31.12.2023 31.12.2022

10 Óefnislegar eignir

Óefnislegar eignir	25.694	37.552
--------------------------	--------	--------

Óefnislegar eignir greinast þannig í árslok 2023:

	Hugbúnaður
Stofnverð 01.01.2023	59.292
Viðbætur á árinu	0
	<u>59.292</u>
Niðurfært 01.01.2023	21.740
Niðurfærsla ársins	11.858
	<u>33.598</u>
Staða 31.12.2023	<u>25.694</u>

31.12.2023 31.12.2022

11 Ýmsar skammtímaskuldir

Ógreitt orlof	2.873.247	3.066.481
Skattar	96.978	89.233
	<u>2.970.225</u>	<u>3.155.714</u>

Skýringar

12 Frestun tekjufærslu fjárveitinga til fjárfestinga

Ríkissjóður fjármagnar rekstur stofnunarinnar, þar með taldar fjárfestingar. Fjárfesting í varanlegum rekstrarfjármunum er í eðli sínu fyrirframgreiðsla kostnaðar sem dreift er til gjalda á notkunartíma eignarinnar í formi afskrifta. Við innfærslu eignanna eru færðar frestaðar tekjur vegna fjárveitinga til fjárfestinga sem færast til tekna á eftirstöðvum notkunartíma eignanna eða falla niður við sölu eignarinnar nema söluandvirðið verði notað til endurfjárfestingar.

	31.12.2023	31.12.2022
Frestaðar tekjur vegna fjárfestingafjárveitinga	31.708.535	31.734.867
Ónotuð fjárveiting til fjárfestinga (Umframráðstafað)	2.243.415	1.774.238
	<u>33.951.950</u>	<u>33.509.105</u>

	Frestaðar tekjur vegna fjárfestinga	Fjárfestinga-fjárveiting	Samtals frestaðar tekjur
Staða 01.01.2023	31.734.867	1.774.238	33.509.105
Fjárfestingarfjárveiting ársins	0	600.000	600.000
Fjárfesting í varanlegum rekstrarfjármunum	130.823	(130.823)	0
Tekjufærsla frestaðra tekna	(157.155)	0	(157.155)
	<u>31.708.535</u>	<u>2.243.415</u>	<u>33.951.950</u>

Af frestuðum tekjum vegna fjárfestinga í árslok 2023 munu kr. 0,1 milljónir koma til tekna á árinu 2024.

13 Eigið fé

Yfirlit um breytingar á eiginfjárreikningum;

	31.12.2023	31.12.2022
Hrein eign		
Jöfnuður 1.1.	(2.018.234)	(3.933.380)
Afkoma ársins	4.838.609	1.915.146
Jöfnuður 31.12.	<u>2.820.375</u>	<u>(2.018.234)</u>

Ráðstöfun afkomu ársins og yfirfærsla eiginfjár yfir á næsta ár er háð frekari yfirferð og byggir endanleg ákvörðun á reglum sem fjármála- og efnahagsráðuneyti setur út frá 30. gr. laga um opinber fjármál í samræði við viðkomandi fagráðuneyti. Niðurstaðan verður birt í séryfirliti með ríkisreikningi.

14 Aðrar upplýsingar

Skuldbindandi samningar

Stofnunin hefur gert ótímabundinn skuldbindandi samning við FSRE um húsnæði, árlegar greiðslur vegna húsaleigu nema kr. 7,5 milljónum.

Veðsetningar

Engar veðsetningar eru áhvílandi á eignum í árslok 2023.

Veittar ábyrgðir

Ekki hefur verið gengist í ábyrgðir vegna þriðja aðila.

Óafturkallanleg loforð

Ekki hafa verið veitt nein óafturkallanleg loforð sem hafa áhrif á framtíðarrekstur.

Atburðir eftir reikningskiladag

Engir atburðir hafa átt sér stað eftir reikningskiladag sem hafa áhrif á fjárhagsstöðu og upplýsingar í ársreikningi.